Joel Svenssons Vaxfabrik AB
Skälderhus, Klippanvägen 905
266 94 Munka Ljungby
Tel: 0431-430055, Fax: -431855
E-mail: info@joelvax.se

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

Handelsnamn Ättiksyra 75%
Produktkod 206EM
Leverantör: Joel Svenssons Vaxfabrik
Skälderhus, Klippanvägen 905
SE-266 94 MUNKA-LJUNGBY
Tel: 0431 - 43 00 55, **Fax** : - 43 18 55, **E-mail**: info@joelvax.se

Telefon nr. vid nödsituationer Giftinformationscentralen, 112

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:
Skin Corr. 1B; H314
ORSAKAR ALLVARLIGA FRÄTSKADOR PÅ HUD OCH ÖGON.

Klassificering enligt 67/548/EG:
C; R34
FRÄTANDE.

Se avsnitt 16 för förklaringar av riskfraser och faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:
Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter
Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.
Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:
FARA

Faroangivelser:
H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.

Skyddsangivelser:
(P102) Förvaras oåtkomligt för barn.
P280 Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.
P305+351+338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
(P501) Innehållet/ behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.
Skyddsangivelserna angivna inom parentes gäller enbart om produkten säljs till konsument.

2.3 Andra faror

Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft. Avger brännbara ångor som kan bilda explosiv blandning med luft. Angriper bl a metaller, läder, textil och vanliga byggnadsmaterial. Betongkonstruktioner och apparatur kan frätas sönder. Kan orsaka sänkning av pH i vattendrag och kan på så sätt vara farligt för vattenorganismer.

Joel Svenssons Vaxfabrik

Joel Svenssons Vaxfabrik AB
Skälderhus, Klippanvägen 905
266 94 Munka Ljungby
Tel: 0431-430055, Fax: -431855
E-mail: info@joelvax.se

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

Ämne: Ättiksyra
Koncentration: 25-89 vikt-%
CAS-nr: 64-19-7
EG-nr: 200-580-7

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:
Visa detta säkerhetsdatablad för jourhavande läkare.
Vid inandning:
Flytta ut i friska luften och låt vila. Om andningen är oregelbunden eller upphört, ge konstgjord andning. Kontakta läkare.
Vid hudkontakt:
Tag omedelbart av förorenade kläder och skor. Skölj med mycket vatten. Frätskador skall behandlas av läkare.
Vid ögonkontakt:
Spola omedelbart med mjuk tempererad vattenstråle eller ögonspolvätska minst 15 minuter. Ta ut ev kontaktlinser. Håll ögonlocken brett isär under spolningen så att inget fastnar under dem. Efter den initiala spolningen bör den skadade transporteras till sjukhus eller läkare.
Vid förtäring:
Framkalla INTE kräkning. Drick ett par glas vatten eller mjölk. Ge aldrig någonting genom munnen till en medvetslös person. Kontakta läkare och/ eller transportera omedelbart till sjukhus.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom:
Frätande effekt.
Effekter:
Ingen ytterligare information är tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:
Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämnen det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder. Beakta risken för sekundär njurskada efter förtäring.

5. BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:
Pulver, koldioxid eller vatten i spridd stråle.
Olämpliga släckmedel:
Inga kända.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:
Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft. Vid ofullständig förbränning kan kolmonoxid bildas.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Joel Svenssons Vaxfabrik

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.
Ytterligare information:
Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:
Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Ordna med lämplig ventilation. Undvik kontakt med huden och ögonen. Inandas inte ångor och sprutdimma.
6.2 Miljöskyddsåtgärder:
Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/ eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.
6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:
Utsläpp tas lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.
6.4 Hänvisning till andra avsnitt:
Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:
Råd för säker hantering:
För personligt skydd se avsnitt 8. Arbetsplats och arbetsmetoder utformas så att direktkontakt med produkten förhindras eller minimeras. Vid otillräcklig ventilation bör mekanisk ventilation och punktutsug användas. Vid utspädning tillsätt alltid syran till vattnet. Aldrig tvärtom.
Åtgärder beträffande hygien:
Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.
7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:
Krav på lagerutrymmen och behållare:
Lagra i originalbehållare på torr, väl ventilerad plats (ej över rumstemperatur).
Råd för skydd mot brand och explosion:
Produkten är ej brandfarlig. Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft.
Ytterligare information om lagringsförhållanden:
Angriper bl a stål och aluminium.
7.3 Specifik slutanvändning
Specifika användningsområden:
Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:
Gränsvärden:
Namn: Ättiksyra 5 ppm, 13 mg/m3 (NGV)
10ppm, 25 mg/m3 (KTV)

Svenssons Vaxfabrik

Joel Svenssons Vaxfabrik AB
Skälderhus, Klippanvägen 905
266 94 Munka Ljungby
Tel: 0431-430055, Fax: -431855
E-mail: info@joelvax.se

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2011:18)

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningsskydd: Helmask med filter A eller andningsapparat skall användas vid otillräcklig ventilation.

Handskydd: > 8 timmars genombrottstid: 4H, Barricade, Responer, > 4 timmars genombrottstid: Butylgummi, Teflon, PVA, Trellchem HPS, < 1 timmes genombrottstid: Latex, Neopren, Nitrilgummi, Polyeten, PVC, Viton, Saranex, Chemrel.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk skall tätslutande skyddsglasögon eller visir användas.

Hud- och kroppsskydd: Lämpliga skyddskläder (långa ärmar och ben), gummistövlar. Byxbenen skall vara utanpå stövlarna.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper: ***Form:***	Vätska
Färg:	Färglös
Lukt:	Starkt stickande
Lukttröskel:	10 ppm
pH-värde:	pKa: 4.8 (25 °C)
Smältpunkt/ fryspunkt:	16.6 °C
Initial kokpunkt och	117.9 °C
kokpunktsintervall:	39 °C
Flampunkt:	
Avdunstningshastighet:	Ingen tillgänglig data
Brandfarlighet (fast form/ gas):	Brandfarlig
Övre/undre brännbarhets-gräns eller explosionsgräns:	4-19.9 vol-%
Ångtryck:	2.08 kPa (25 °C)
Ångdensitet:	2.1
Relativ densitet:	1.045 g/ml (25 °C)
Löslighet:	602.9 g/l (25 °C)
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten:	Log Kow: -0.17 (20 °C)
Självantändningstemperatur:	463 °C
Sönderfallstemperatur:	Ingen tillgänglig data
Viskositet:	1.056 mPas
Explosiva egenskaper:	Bildning av explosiv luftblandning är möjlig.
Oxiderande egenskaper:	Ej oxiderande

(Ovanstående information gäller för Ättiksyra 99 %)

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

Joel Svenssons Vaxfabrik

Joel Svenssons Vaxfabrik AB
Skälderhus, Klippanvägen 905
266 94 Munka Ljungby
Tel: 0431-430055, Fax: -431855
E-mail: info@joelvax.se

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:
Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.
10.2 Kemisk stabilitet:
Stabil vid normala förhållanden.
10.3 Risken för farliga reaktioner:
Reagerar under kraftig värmeutveckling med alkali, aminer, svavelsyra och explosionsartat med starka oxidationsmedel som kromoxid, salpetersyra och väteperoxid.
10.4 Förhållanden som ska undvikas:
Värme eller andra antändningskällor.
10.5 Oförenliga material:
Undvik alkali, aminer, svavelsyra samt starka oxidationsmedel.
10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:
Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft. Kan sönderdelas vid brand under bildande av giftiga gaser (kolmonoxid).

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:
Akut toxicitet:
LD_{50}, oralt, råtta: 3 310 mg/kg
LD_{50}, dermal: Inga toxiska effekter förväntas under koncentrationer som leder till frätskada.
LC_{50}, inhal, råtta, 4 h: > 16 000 ppm
Kronisk oral effekt: NOAEL, råtta: 290 mg/ kg/ dag (8 veckor)
Kronisk dermal effekt: NOAEL, mus: 30 mg/ djur/ 1-3 ggr i veckan (32 veckor)
Kronisk dermal effekt: LOAEL, mus: 10 mg/ djur/ 1-3 ggr i veckan (32 veckor)
(Ovanstående information gäller för Ättiksyra 99 %)
Inandning: Kan ge sveda i näsa och svalg, hosta, heshet. Vid höga halter finns risk för lungödem (vätskeutgjutning i lungorna), som kan tillstöta efter flera timmar. Långvarig och upprepad kontakt kan ge inflammation i näsa, hals, kronisk luftrörskatarr och frätskador på tänderna.
Irritation och frätning:
Inandning: Se "Inandning" under "Akut toxicitet".
Hud: Kan orsaka allvarlig frätskada med rodnad, sveda och sår. Långvarig och upprepad kontakt med ånga kan ge förhårdnader.
Ögon: Stänk i ögonen ger intensiv smärta och frätsår. Stor risk för bestående synskada. Ångor verkar kraftigt irriterande.
Förtäring: Ger allvarlig frätskada med brännande smärta, kräkningar, magsmärtor, ev svår allmänpåverkan (chock) och njurskada. Frätskada kan uppkomma redan vid förtäring av små mängder. Stor risk för bestående besvär från ärrläkning av frätskada i matstrupe eller mage.
Allergiframkallande egenskaper:
Inga kända allergiframkallande effekter.
Cancerogenitet:
Ingen cancerogenitet påvisad.
Mutagenitet:
Inga kända mutagena effekter.
Reproduktionstoxicitet:
Inga kända reproduktionstoxiska effekter.

Joel Svenssons Vaxfabrik

Teratogenicitet:
Ingen information tillgänglig.
Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):
Ingen påvisad toxicitet.
Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):
Ingen påvisad toxicitet.
Fara vid aspiration:
Ingen klassificering för aspirationstoxicitet.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:
LC50, fisk, 96 h: > 300.82 mg/l (Art: Onchorhyncus mykiss)
EC50, daphnia, 48 h: > 300.82 mg/l (Art: Daphnia magna)
EC50, alger, 72 h: > 300.82 mg/l (Art: Skeletonema costatum)
Måttligt giftigt för vattenlevande organismer och låg giftighet för landlevande djur. Lättnedbrytbar och bioackumuleras ej i vattenmiljön. Större lokala utsläpp kan ha skadlig eller störande inverkan på miljön genom pH-förskjutning och ändrad osmotisk balans hos vattenlevande organismer.
12.2 Persistens och nedbrytbarhet:
96 % nedbrutet efter 20 dagar (BOD).
Lättnedbrytbar i vatten.
12.3 Bioackumuleringsförmåga:
BCF: 3.16 (Fisk)
Log Kow: -0.17 (20 °C)
12.4 Rörligheten i jord:
Ingen tillgänglig information.
12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:
Krävs inte.
12.6 Andra skadliga effekter
Orsakar sänkning av pH i vattendrag och kan på så sätt vara farligt för vattenorganismer.
(Ovanstående information gäller för Ättiksyra 99 %)

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:
Möjlig avfallskod är 20 01 14: Syror

14. TRANSPORTINFORMATION

Ättiksyra 25-50 %:
14.1 UN-nummer: 2790
14.2 Officiell transportbenämning: Ättiksyralösning
14.3 Faroklass för transport: 8
14.4 Förpackningsgrupp: III
14.5 Miljöfaror: Nej
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:
ADR: Faronr: 80; Tunnelrestriktioner: (E)
IMDG: F-A, S-B
14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt
Ättiksyra 51-80 %:

Svenssons Vaxfabrik

Joel Svenssons Vaxfabrik AB
Skälderhus, Klippanvägen 905
266 94 Munka Ljungby
Tel: 0431-430055, Fax: -431855
E-mail: info@joelvax.se

14.1 UN-nummer: 2790
14.2 Officiell transportbenämning: Ättiksyralösning
14.3 Faroklass för transport: 8
14.4 Förpackningsgrupp: II
14.5 Miljöfaror: Nej
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:
ADR: **Faronr:** 80; **Tunnelrestriktioner:** (E)
IMDG: F-A, S-B
14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt
Ättiksyra 81-89 %:
14.1 UN-nummer: 2789
14.2 Officiell transportbenämning: Isättika
14.3 Faroklass för transport: 8 (3)
14.4 Förpackningsgrupp: II
14.5 Miljöfaror: Nej **Utfärdandedatum: 2012-11-07 Produktnamn: ÄTTIKSYRA 25-89 % 10(10)**

14. TRANSPORTINFORMATION

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:
ADR: **Faronr:** 83; **Tunnelrestriktioner:** (D/E)
IMDG: F-A, S-C
14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:
CLP-förordningen (1272/2008): Ättiksyra som säljs till allmänheten ska ha barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning.
15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Utförd. Se bilaga med exponeringsscenarion.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.
Källor vid utarbetande av SDB:
Leverantörs SDB
CLP-förordningen (1272/2008)
SFS 2001:1063 "Avfallsförordningen"
AFS 2011:18 "Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar"
Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2:
H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
R34 Frätande.

Joel Svenssons Vaxfabrik